

nate i vrijedne hagiografske enciklopedije, o kojoj je već bilo govora u BS (1968. i 1969.). Glavni sadržaj ovoga »dodatka« sačinjavaju članci o svim Božjim slugama i službenicima, tj. o onim osobama koje su umrle na glasu svetosti i već je u toku postupak za njihovo proglašenje blaženima. K tome, u ovom »dodatku« ima čestih podataka o onim blaženima i svetima, koji su istina već uvedeni u ovu enciklopediju, ali je trebalo ili nešto dodati ili nešto o njima ispraviti (v. ondje, str. XXV).

Ovom lijepom svesku doprinijelo je radom mnogo suradnika (popisani su na 13 stranica!), raznih naroda i jezika, kako odgovara njegovu općecrkvenom značaju. Podaci su općenito veoma pouzdani, jer su isti suradnici redovito specijalisti za predmet o kome pišu: postulatori ili vicepostulatori, arhivari, povjesničari, specijalisti u duhovnosti, i sl. Među suradnicima ima više Hrvata, pa su tako ovdje dobro predstavljeni naši sveci, blaženici i sluge Božji: Augustin Kažotić, Ante Antić, Petar Barbarić, Nikola Bijanković, Egidije Bulješić, Josip Lang, Leopold Mandić, Ivan Merz, Nikola Tavelić i Vendelin Vošnjak. Njima možemo još pribrojiti: Anu M. Marović i Lina Mapasa. Zanimljivi su ovdje i podaci o Leonu Bembo, čiji se ostaci čuvaju u istarskom Vodnjanu, ali je u novije vrijeme dokinuto svako njegovo štovanje (stup. 156-7). U svesku su predstavljeni i tri slovenska »sluge Božje«: Fridrih Baraga, Ivan F. Gnidovec i Antun M. Slomšek.

Publikacije ovakove naravi i ovakova sadržaja najbolje pokazuju kako »općem pozivu na svetost« (Vatikanški II.) odgovara opća stvarnost svetosti. Osobito se u našem svesku ističu ličnosti koje su bliže našim danima, poput nekih suvremenih papa ili mučenika, žrtava novijih političkih ili društvenih prevrata i progonstava, kojih su još na životu mnogi svjedoci. Sve-

zak je obogaćen mnogim i često puta veoma rječitim slikama, koje doista pomažu da bolje razumijemo osobelikove o kojima je govor.

ATANAZIJE J. MATANIĆ

RELIGIJE SVIJETA. Enciklopedijski priručnik. Kršćanska sadašnjost i Grafički zavod Zagreb 1987, stranica 447.

RELIGIJE SVIJETA — knjiga koju su napisali vrhunski stručnjaci za povijest svjetskih religija. Sjajan je to priručnik koji će biti od izvanredno velike koristi svakome koji se želi informirati u povijest i sadržaj i poruku pojedinih velikih svjetskih religija. Knjiga je divno opremljena, s obiljem ilustracija u boji. Pravi je užitek vidjeti takvu knjigu na našem domaćem hrvatskom knjižskom tržištu. Ovo je izvanredno djelo i svakako mora postati temeljna knjiga svima koji se danas bave proučavanjem religije.

Priručnik RELIGIJE SVIJETA podijeljen je na sedam velikih poglavlja:

— Razvitak religije (14-53) u kojem se iskazuje sve najbitnije o religiji;

— Antičke religije (54-131) u kojem su opisane drevne religije (Drevni bliski Istok, Egipat, stare religije Grčke i Rima, stepski nomadi);

— Primitivne religije (132-173) u kojem se obrađuju religije Azije i Oceanije, Afrike i Sjeverne Amerike;

— Žive religije Istoka (174-275) u kojem se obrađuju hinduizam, budizam, bahaizam;

— Narodi Knjige (276-339) u kojem se obrađuje judaizam (Stari zavjet) i islam;

— Religija ili ispunjenje religije? (340-392) u koje pisci prikazuju kršćanstvo.

Već se iz ovog kratkog prikaza vidi značajnost zbog sveobuhvatnosti ovog dobro nam došlog priručnika o religijama. U ovom priručniku svaki će čitalac pronaći sve što ga zanima u vezi s religijom (Što je religija?, obredi,

kalendar, teologija, poruka, povijest i slično).

Poznavanje religija jest potreba suvremenog vremena. Mnoge poteškoće i nejasnoće u međuljudskim susretima događaju se upravo zato, što ljudi jedni druge ne poznaju, a poglavito zato što ne poznaju religiozne sadržaje i običaje drugih ljudi. Ako želimo čovjeka istinski upoznati, moramo upoznati najprije njegovu religiju. Poznavanje religije i mnogih religija važno je i zato što su religiozni sadržaji i poruke sadržani u suvremenim umjetnostima.

Znanost o religiji je srazmjerno mlada znanost. Pojavila se u prošlom stoljeću s izrazito antireligioznim naglascima. To se međutim s vremenom izmijenilo: znanost o religiji postala je s vremenom objektivna, oslobodila se natruha antireligioznosti i kao takvu je onda svi prihvatiliše.

Zadatak znanosti o religiji jest da prouči nastanak, povijest i sadržaj religije naprosto. Ona je dosad sasvim jasno utvrdila da je čovjek povijesno gledan religiozno biće.

I za nas katolike je, osobito poslije II vatikanskog sabora, preporučena znanost o religiji: ona je uvrštena u sve naše teološke fakultete i visoke bogoslovne škole. Našim čitaocima preporučamo ovu knjigu. Ona ne samo što je izvanredno lijepo ilustrirana te kao takva može resiti naše biblioteke, nego je ona sadržajem tako bogata da može svakoga koji je bude čitao silno obogatiti.

ADALBERT REBIĆ

U SLUŽBI ČOVJEKA, Zbornik radova u čast Msgr. Frane Franića, nadbiskupa metropolite Splitsko-makarskog. Urednik Drago Šimundža. Izdanje Crkva u svijetu. Split 1987. 510 stranica.

U SLUŽBI ČOVJEKA, zbornik u čast nadbiskupa-metropolite Msgr. Frane

Franića, donosi mnoge i vrlo različite radove. Na samom početku urednik Drago Šimundža donio je bibliografiju Franićevih djela. Bibliografija obuhvaća samostalna djela i članke, objavljene u časopisima i zbornicima. Najviše je nadbiskup-metropolita objavljivao u časopisu »Crkva u svijetu« i u »Vjesniku (nad)biskupije Splitsko-makarske«.

U prvom dijelu, s područja teologije, nižu se ovim redoslijedom slijedeći doprinosi. *Pokaži mi svoju slavu* od Celestina Tomića (33-42), *Epohalni prijelazi u povijesnom hodu Crkve* od Josipa Marčevića (45-64), *Kontekstualna teologija i ortopraksija* od Ante Kusića (65-88), *Dostojanstvo ljudske osobe u današnjem ateizmu* od Ivana Fučeka (89-122), *Od teorije »de bello justo« do etike »de pace aedificanda«* od Marina Srakića (123-148), *Kršćansko gledanje na ljudsku seksualnost* od Petra Šolića (149-174), *Uvod i početak prvog poglavlja dekreta o apostolatu svjetovnih vjernika* od Rudolfa Brajčića (175-192), *Marija i Crkva prema VIII. poglavlju LG* od Stjepana Čovo (193-206), *Dodir s Bogom* od Ivana Goluba (207-208), *Put u dinamizam božanskog života* od Anke Petričević, *Razlikovanje duhova* od Andrije Bonifačića (229-244), *Razmišljanje nad Očenašem* od Jerka Bakotina (245-252), *Što Crkva smatra čudom?* od Vladimira Merčepa (253-264), *Marko Marulić i Lovro Grizogon — Marijini štovatelji* od Ante Katalinića (265-284).

U drugom se dijelu, s područja nacionalne crkvene povijesti, nižu slijedeći referati. *Salona-Sirmium-Nin-Split. Change and continuity in the history of a church province* od Imre Boba (285-292), *Les saints de Salone* od Victora Saxera (293-326), *Poligonalna ograda iz bazilike u Zenici* od Đure Baslera (327-334), *O episkopatu sv. Ćirila* od Marka Japundžića (335-344), *La provincia ecclesiastica di Spalato in documenti vaticani del pontificato*